

“ကိုယ့်ပျို... ..

တစ်နေ့တွင် ထောင်စာအုပ်များနှင့် မတ်သက်၍ စကားပြောကြရင်း သူက တစ်ချက် တစ်ချက် ခံစားချက်ပါသောထောင်အတွေ့အကြုံများ ပြောထွက်လာသည်။ သူ့စကားများက ဆန့်လှသည်။ ယနေ့ အင်မိန်ထောင်အတွင်း လည်မတ်နေသော မင်မယန္တရားများ၏ မူလအာဏာကို သူကောင်းကောင်း သိနေသည်ကော...”

ထောင်စာအုပ်

မာအိ
(တောင်လုံမြို့)

ခိုင်မျိုး

အဖွင့်

ဤစာအုပ်၏ ဇာတ်ကြောင်းပိုင်ရှင် ကိုခိုင်မျိုးအကြောင်း
နည်းနည်းပြောပြချင်သည်။ ။

သူ့အကြောင်း မပြောခင်...

ကျွန်တော့်စာပေခရီးကြမ်းကို နည်းနည်းပြောပြပါဦးမည်။ တခြား
သူများကို ကျွန်တော်မပြောတတ်။ ကျွန်တော်ဖြတ်သန်းရသော ရသစာ
ပေခရီးလမ်းသည် ဂေါ်ဂင်၊ ဗန်ဂိုးတို့ နှင့် တူလှသည်။ ။ ပင်ပန်းခက်ခဲကြီး
စွာ အားထုတ်ပါသော်ငြား ရရှိလာသောအကျိုးကျေးဇူးမှာ ခေါင်းပါးချို့
ငဲ့လွန်းလှသည်။ ။ စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးပြီး ဆိုလျှင် စာအုပ်ဖြစ်ရန် ကျွန်
တော်ပြင်းစွာအားထုတ်ရသည်။ ။ အချိန်၊ လေ့လာအားထုတ်မှု၊ စဉ်းစား
ဆင်ခြင်မှုတို့ တလှေကြီးဖြည့်ဆည်းရသည်။ ။ စာအုပ်ထွက်ချိန်တွင် ကျွန်
တော့်မှာ ဘာမှ မကျန်တော့။ ခဏ ခဏ ထုတ်သုံးမိ သော စာမူခကြောင့်
လက်ကျန်ငွေကြေးအရ လည်းကောင်း၊ အသိအမှတ် ပြုခံရမှု၌ လည်း
ကောင်း သိပ်မဟန် လှ။ ။ ထိုအခါ ထိုစာအုပ်ကို ကျွန်တော်မေ့ပစ်လိုက်သ
ည်။ ။ တချို့စာအုပ်များမှာ ပြန်ကြည့်စရာ လက်ကျန်စာအုပ် ပင် မရှိ
တော့။ နောက်စာအုပ်တစ်အုပ်ကို တည်ဆောက်မိချိန်တွင် ကျွန်တော်ပြ
န်၍ အားထုတ်ရပြန်သည်။ ။ ကျန် တာတွေ ကျွန်တော် မတွေ့တော့။ ။ ဂေါ်
ဂင်တို့ ၊ ဗန်ဂိုးတို့လိုပင် သမိုင်းက စကားပြောပါစေတော့ဟု နှလုံးသွင်း
မိ သည်။ ။ စာရေးရလျှင် ကျွန်တော် ပျော်နေပြီ။ ကျန်သည့် ကဏ္ဍများ တွ

င် ကျွန်တော် ညံ့ချက်၊ ရှော်ချက်များ အပြည့်။ မိသားစုအရေး၊ မိဘ မောင့်နှမအရေး၊ ဆွေရေးမျိုးရေးများ တွင် အညံ့ဆုံးလူ ဖြစ်ခဲ့သည် ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်၏ သွင်ပြင်သဏ္ဌာန်ကိုက အကြောင်းမသိသူများ အဖို့ အလွန် ထောင့်မကျိုးသော ဟန်ပန်မို့ နာမည်နှင့် လူပုံကိုကြည့်ကာ မိတ်ဆွေမဖြစ်ချင်လောက်သည့် ဇာတာကလည်း ရှိနေပြန်သည် ။ ကိစ္စမရှိ။ စာရွက်၊ ဘော ပင်နှင့် ရေးစရာ အကြောင်းအချက်တို့ ဆုံချိန်၌ ကျွန်တော့်ကမ္ဘာသည် အလွန်အင်မတန် ဆန်းကြယ်သွားလေပြီ။ ဖန်တီးရင်း ကျွန်တော် မွေ့ပျော်ကြည်နူးလို့ မဆုံးတော့။

တစ်ခါတစ်ရံတွင် စာပေရေးရာများ နှင့် ဆုံမိသည့် ဖြစ်ရပ်များ ၌ နည်းနည်းရေး၍ အများကြီး ပြောနိုင် သည့် သူများကိုတွေ့လျှင် ကျွန်တော် အံ့သြနေသည် ။ သူတို့ ဘယ်လိုများ ပြောနိုင်စွမ်းပါလိမ့်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ သူတို့ ဘာတွေများ ဒီလောက်တောင် ပြောနေပါလိမ့် ဟူ၍ လည်းကောင်း အံ့သြကြီးစွာဖြစ်ရင်း ကျွန်တော်က ကျုံ့ကာ ကျုံ့ကာ နောက်တွန့်နေမိတော့သည် ။

ကံကောင်းလွန်းသော အခါကာလများ တွင် လေးလေးနက်နက် ဖတ်ရှုနေသော စာဖတ် ပရိသတ်နှင့် ဆုံ ရတတ်သည် ။ ဖုန်းပြောရတတ်သည် ။ ထိုအခါမျိုးတွင် ကမ္ဘာကြီးမှာ မိမိကို အသိအမှတ်ပြုသူ ရှိပါသေးလား ဟု တွေးကာ ခွန်အားတိုးရတော့သည် ။ ကျွန်တော့်အဖြစ်က ရှေ့က ရှိခဲ့ကြသည့် ဆရာ၊ ဆရာမကြီးများကိုလည်း မမီ၊ လက်ရှိ လူသိထင်ရှား လက်စောင်းထက်နေသော ဆရာ၊ ဆရာမများ နှင့် လည်း မတူ။ နေ့နေ့ ညည ဖတ်ရ သည် ။ ရေးရသည် ။ သို့ရာတွင် ရပ်တည်ရေးကိုပင် ဟန်လှသည် မဟုတ်။ ခေတ်ကောင်းကို မျှော်ရင်း၊ စာအုပ်တွေ ထွက်နေရင်း ကိုယ်တိုင် ပျောက်ဆုံးနေရသည့် အဖြစ်။ ဤသည် ကား ကျွန်တော်ဖြတ်သန်းရသော ရသစာပေခရီး ကြမ်းအစစ်ပင်။

ကိုခိုင်မျိုး။

သူက ကျွန်တော်နှင့် တစ်ရပ်ကွက်တည်းသား။ ကျွန်တော့်ထက် ဆယ်နှစ်လောက် ကြီးသည် ။ စာပေ နယ်ရောက်မှ ခင်မင်သိကျွမ်းရသည် ။ ပြောကြ ဆိုကြရင်း တစ်နေ့တွင် ထောင်စာအုပ်များ နှင့် ပတ်သက်၍ စကားပြောကြရင်း သူက တစ်ချက် တစ်ချက် ခံစားချက်ပါသော ထောင်အတွေ့အကြုံများ ပြောထွက်လာသည် ။ သူ့စကားများက ဆန်းလှသည် ။ ယနေ့ အင်းစိန်အကျဉ်းထောင်အတွင်း လည်ပတ်နေသော ပင်မ ယန္တရားများ ၏ မူလအထာကို သူ ကောင်းကောင်း သိနေသည် ကော။ ကျွန်တော်က သူ့ကို စည်းရုံးသည် ။ ခင်ဗျား ပြော၊ ကျွန် တော် ရေးမယ်။ မူပိုင်ခွင့် တစ်ဝက်စီ ရာသက်ပန် ပိုင်ကြစတမ်းဟူ၍ ။ သုံးကြိမ်မြောက် ညှိနှိုင်းပြီးချိန်တွင် သူက စရံတောင်းသည် ။ ထုတ်ဝေသူထံမှ စရံ ငါးသောင်းတောင်းကာ သူ့ကိုတစ်ဝက်ပေးပြီး ကျန်တစ်ဝက်ကို သူနှင့် ကျွန်တော် အေးချမ်းစွာ စကားပြောဆိုနိုင်မည့် စားသောက်ဆိုင်တို့ ကြားတွင် ငါးကြိမ်လောက် ဆုံကြရင်း အလုပ် စခဲ့သည် ။ ရင်တွင်းဒဏ်ရာများ သည် ထိုအခါမှ သာ အန်ထွက်လာသည် ကိုး။ သူ တော်တော်ပြောနိုင်ပါသည် ။ အသံသွင်းစက်တွင် ဆယ်နာရီကျော်စာ သွင်းနိုင်ခဲ့သည် ။ ထိုပြောစကားများကို ကျွန်တော် စာစီကုံးသည် ။ အပြင်ပန်းအားဖြင့် ကျွန်တော် ဘာမှ မပင်ပန်းဟု မြင်လိမ့်မည်။ ကျွန်တော် ပင်ပန်းပါသည် ။ လူတစ်ယောက် ရင် ထဲမှ ပြည်ဖုံးကား ချထားသော ဖြစ်ရပ်ဆိုးများကို အစီအစဉ်တကျ ပေါ်ထွက်လာရန် မေးမြန်းတတ်ရခြင်းသည် ပင်ပန်းမှု တစ်ရပ်၊ အဆင်ချောအောင် ရေးသား အားထုတ်ရခြင်းသည် ပင်ပန်းမှု တစ်ရပ် ဖြစ်သည် ။ သို့ရာတွင် ဤစာအုပ်သည် ကိုခိုင်မျိုး၏ စွမ်းအားနှင့် စေတနာ အပြည့်ပါသည် ။ သူ့သားစဉ်မြေးဆက် ဤစာအုပ်ကို မူပိုင် ခွင့် ထက်ဝက်ရှိသည် ။ သူ ပြောသမျှ ကျွန်တော် ရေးသားပုံ

မကျွမ်းကျင်သောကြောင့် အိုင်သလို ဖြစ်ရသည် များ ကို ကျွန်တော်ဝန်ခံ ပါသည်။ ။

မျက်မှောက်ခေတ် ထောင်စာအုပ်များ ထွက်ကြသည် ။ အမှောင်ခေတ်၏ ပြကွက်များကို ပရိသတ် အလေးထား၍ အားပေးဖတ်ရှုကြသည် ။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ဦး၏ စာအုပ်သည် လည်း လောကီလူသား၏ ဘဝ ဇာတ်လမ်းများ ၊ ထောင်၏ ပြကွက်များကြား တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍပါဝင်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်မိသည် ။

"အားလုံးကောင်းပါသည် ခင်ဗျား"

မာန်(တောင်လုံးပြိန်)

*****

(၁)

ရွှေဘုံစံ ငယ်ဘဝ

ကျွန်တော် ကိုးရက်သားဘဝ။ ၁၉၆၀ ဇန်နဝါရီလက ကျွန်တော်ဟာ ကိုးရက်သား ကလေးဘဝပဲ ရှိသေး တယ်။ ကျွန်တော့်အဖေက အမေရိကားမှာ ။ ပညာတော်သင်ဘဝနဲ့ ရောက်နေပြီ။ ပြောရင် ကျွန်တော့်ကို ကိုယ်ဝန် ဆောင်ထားချိန်ကတည်းက အဖေဟာ ပညာတော်သင် သွားရတာပါ။ ဘွဲ့တစ်ခုရဖို့ ၁၉၆၂ အထိ ကြာအောင် နေရတယ်။ အဖေ ပြန်လာတော့ ကျွန်တော် နှစ်နှစ်သား ရှိနေပြီ။ အဲဒီကာလတွေကတည်းက

အဖေနဲ့ တွေ့ခဲ့ကြ တဲ့ သူတွေက ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်တို့ ၊ ဒေါက်တာဘမော်ရဲ့ သမီး ဥဗ္ဗာမော်တို့ ၊ ဦးသန့်ရဲ့ သား တင်မောင် သန့်တို့ ၊ စင်ကာပူအမျိုးသားတက္ကသိုလ်မှာ ပါမောက္ခလုပ်နေတဲ့ ဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်တို့ နဲ့ ဆုံခဲ့ဖူးတယ်။ အမေရိကား ကော်နဲလ်ယူနီဗာစီတီက ကျောင်းဆင်းချင်းတွေမို့ ရင်းနှီးကြတာ။ ဒေါက်တာခင်မောင်ကြည်က ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ လည်း စာသင်သေးတယ်။ သူနေတာ ပုဂံလမ်းမှာ နေတာ။ သူ့သားမောင်မောင်နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ က ရွယ်တူတွေ။ အဖေက အဲဒီကို သွားလည်ရင် ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ခေါ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် က လေး ဘဝက ဒေါက်တာဦးခင်မောင်ကြည်တို့ အိမ် ရောက်ဖူးခဲ့တာ မှတ်မိနေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ခုနစ်နှစ်ကျော် ရှစ်နှစ်ထဲ ရောက် လာပြီ။

အဖေ အမေရိကား ကော်နဲလ်တက္ကသိုလ်က ယူခဲ့တဲ့ ဘွဲ့က နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘွဲ့။ မြန်မာပြည်ပြန်ရောက် တော့ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှာ စာသင်ပေးရင်းနဲ့ တပ်မတော်ကခေါ်လို့ တပ်ထဲ ရောက်သွားရတာ။ အရပ်သားဘဝ ကနေ စစ်ထဲ ဝင်လိုက်ရတာပေါ့ဗျာ။ တော်လှန်ရေးကောင်စီလက်ထက်မှာ ပါ။ အဖေ အဲဒီမှာ စပြီး မတူညီတဲ့ ဘဝ နှစ်ခုကို ခံစားသွားရတာပဲ။

အဖေက အစပိုင်းမှာ အရပ်ဝတ်နဲ့ ပဲ နေသေးတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာမှ တပ်ထဲမှာ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာ ရပ်ကို သင်ရတာ။ သင်ပေးရတဲ့ သူတွေက တပ်မမှူးအဆင့်ရှိတဲ့ အရာရှိကြီးတွေ။ သူ့ထက်လည်း အသက်ကြီး တယ်။

ကျွန်တော်တို့ က အဲဒီကာလတုန်းက ပုဇွန်တောင်၊ တောင်လုံးပြန်ရပ်ကွက်၊ ကျောင်းလမ်းမှာ နေနေ ကြပြီ။ အဖေ့ကိုလည်း တပ်က ခေါ်နေပြီ။ ဗထူးမှာ ခြောက်လ သင်တန်း တက်ခိုင်းတယ်။ စစ်ထဲ ဝင်ခို

င်းတယ်။ သင်တန်းဆင်းလာတော့ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဘာသာကို ပို့ချပေးရတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ အဖေက တပ်ထဲရောက်သွားရတာ။ ကျွန်တော့်အဖေ နာမည်ရင်းက ဦးမျိုးညွန့်။ အမေက ဒေါ်စန်းစန်းညွန့်။ အဖေ စာရေးတော့ သိပ္ပံမျိုး ဆိုတဲ့ ကလောင်နဲ့ ရေးတာ။

ကျွန်တော် ကျောင်းစနေရတဲ့ အချိန်က ၁၉၆၅။ မြို့မကျောင်းမှာ သူငယ်တန်း စတက်ရတာ။ ကျွန်တော် သူငယ်တန်းလေးကနေ သူငယ်တန်းကြီး၊ ပြီးမှ တစ်တန်းကနေ သုံးလေးတန်းအထိ နေရတယ်။ ကျွန်တော် လေးတန်းရောက်တဲ့ နှစ်၊ အသက်ကိုးနှစ်သားမှာ အဖေ့ကို ရန်ကင်းမှာ အစိုးရက တိုက်ခန်းပေးတယ်။ အရာရှိ တိုက်တန်းတွေ။ ၂၂၇၊ ၂၂၈၊ ၂၂၉ အဲဒီတိုက်ခန်းတွေမှာ နေရတာ။ ကျွန်တော်တို့ မိသားစုကလည်း တောင်လုံး ပြန်ကနေ ရန်ကင်းတိုက်ခန်းကို ပြောင်းတယ်။ ကျွန်တော့်ညီမလေးလည်း မွေးပြီးလို့ လေးနှစ်သမီးလောက် ရှိနေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ နေရတဲ့ တိုက်က တိုက် ၂၂၉၊ အခန်းနံပါတ် ၁၅ မှာ နေရတာ။ ကျွန်တော် ရန်ကင်းသား စဖြစ်တဲ့ ကာလတွေပေါ့ဗျာ။

ရန်ကင်းရောက်တော့ သူငယ်ချင်းအသစ်တွေ ရလာတယ်။ ဇော်ထွဋ်နိုင်၊ ဇော်ထွဋ်ခိုင် ဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်း တွေ တခြားသူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ပေါင်းမိတယ်။ သူက အခု ရနံ့သစ်မဂ္ဂဇင်းက ကိုသက်နဲ့ ညီအစ်ကိုတော်တယ်။ အခုတော့ ဇော်ထွဋ်နိုင်က ဆုံးသွားပါပြီ။ ကျွန်တော် ကျောင်းပြောင်းပြီး တက်ရတယ်။ စိန့်ဇေးဗီးယားလို့ ခေါ်တဲ့ အ.လ.က (၂) ရန်ကင်းမှာ ကျောင်းပြောင်းတက်ရတယ်။ ရှစ်တန်းရောက်တော့ ကျွန်တော် နည်းနည်းဆိုး လာပြီ။ နှစ်နှစ်ကျတွေ ဘာတွေ ဖြစ် လာပြီ။

အဖေကလည်း တပ်ထဲမှာ ပဲ။ စစ်တပ်က ပြည်သူ့စစ်နဲ့ ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးတပ်ဖွဲ့တယ်။ ပြီးတော့မှ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးတပ်ကို ဖွဲ့တယ်။

ဗဟိုနိုင်ငံရေးသိပ္ပံက ဆရာကိုကိုမောင်ကြီးတို့ နဲ့ အဖေ ရင်းနှီးလာတယ် ။ ဦးမေအောင်ဆိုတဲ့ မိတ်ဆွေနဲ့ လည်း သိလာတယ်။ ဆရာကိုကိုမောင်ကြီးဆိုတာ ဦးချစ်လှိုင်ကို ခေါ်တာ။ အဖေ က ဦးမေအောင်ဆီ အလည်သွားရင် ကျွန်တော် တစ်ခါတလေ လိုက်သွားရတယ်။ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်တို့ ၊ မကွေးကျော်ဝေတို့ နဲ့ လည်း အဖေသိကျွမ်းပြီး အလည်အပတ်သွားတယ်။ အဖေစာအုပ်စင်မှာ ဆရာတက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင် လက်မှတ်ထိုးပေးထားတဲ့ နွေကန္တာဦးစာအုပ်တောင် ရှိသေးတယ်။ အမေရိကားမှာ ကျောင်းနေခဲ့ဖူး တယ်လို့ လည်း အဖေဆီက တစ်စွန်းတစ်စ ပြောတာ ကြားဖူးတယ်။

အဖေ စစ်တပ်မှာ နေနေရင်း ၁၉၆၆၊ ၆၇ လောက်မှာ အဖေက ဘာသာရေးဘက်ကို တော်တော်လေး လိုက်စားလာတယ်။ အဖေ အဲဒီအချိန်တုန်းက ဖတ်တဲ့ စာအုပ်တွေထဲမှာ ကော်နဲလ်တက္ကသိုလ်က လစဉ်ပို့ပေးတဲ့ အဝါရောင်အနှောင့်နဲ့ စာအုပ်တွေ၊ သိပ္ပံနဲ့ ဆက်စပ်တဲ့ စာအုပ်တွေ ကျွန်တော်တွေ့ဖူးတယ်။ အဖေက အဲဒီက တည်းက ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ သိပ္ပံအမြင်ကို ဆက်စပ်ပြီး စာအုပ်ရေးဖို့ လုပ်နေတယ်လို့ ထင်တယ်။ ကျွန်တော် ဖတ်နိုင်တဲ့ စာအုပ်တွေ မဟုတ်လို့ သေသေချာချာတော့ မသုံးသပ်နိုင်ဘူး ။ အဖေက တရားဘက်ကိုတော့ တော်တော်လေး လိုက်စားနေပြီ။ အိမ်မှာ တရားထိုင်တယ်။ ဝိုင်အမ်ဘီအေက မိတ်ဆွေတွေဆီ သွားလည်တယ်။ ဘာသာရေး ဘက်ကို စူးစူးနစ်နစ် လုပ်နေတာတွေ တွေ့တယ်။ နောက် ဦးရဲထွဋ်ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ဗိုလ်မှူးအဆင့်လောက် ရှိမယ်ထင်တယ်။ သူတို့ ဆီသွားတယ်။ ဘာသာရေး ဆွေးနွေးတယ်။

အဖေက ကျွန်တော့်ကို ငယ်ငယ်ကလေးတည်းက ပညာအလွန်တတ်စေချင်တာ။ ပညာရေးဘက်မှာ အားနည်းချက်တွေ့ရင် မညာဘူး။ ရီပို့ဒ်ကတ်မှာ တစ်ဘာသာကျပြီလို့ မှ င်နီတွေ့တာနဲ့ ရိုက်တာပဲ။ လုံးဝ မ

ညာ ဘူး။ ဒါက လေးတန်း ငါးတန်းကတည်းက စလာတာ။ ကျောင်းကို တောင် ယူနီဖောင်းနဲ့ လိုက် လာပြီး ဆရာ၊ ဆရာမ လက်ထဲ အပ်တာမျိုး လုပ်တယ်။ ပညာရေးဘက်ကို တော်တော်လေး ဂရုစိုက်တာ။ ကျွန်တော် က အဖေ ကို ချစ်လည်း ချစ်တယ်၊ ကြောက်လည်း ကြောက်တယ်။ အဖေက စည်းကမ်းပိုင်းနဲ့ ပတ်သက်ရင်လည်း လုံးဝ မရဘူး။ အဖေက စစ်တပ်မှာ စာသင်ပေးရတယ်ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ကျတော့ စစ်တပ်ထဲ မှာ လုံးဝမနေဖူး ဘူး။ ပုဇွန်တောင်မှာ နေတယ်။ နောက်တော့ ရန်ကင်းမှာ နေတယ်။ ဆယ်နှစ်သားလောက်ကနေ ဆယ့်ခုနစ်နှစ် သားလောက် အထိ နေရတယ်။ လူကလည်း လေ လာပြီ။ ရှစ်တန်းမှာ နှစ်နှစ်။ ကိုးတန်းမှာ လည်း နှစ်နှစ်ဖြစ် လာပြီ။ နောက်တော့ ကိုးတန်းညကျောင်းတက်ရတဲ့ အဆင့်ထိ ရောက်လာတယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ တော့ ကျောင်း ဆက်မတက်တော့ဘူး။

အဖေက စည်းကမ်းကကြီးကြီး၊ ပညာတတ်စေချင်တာလည်း အလွန်ပဲ။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်ဖြစ်နေ ပုံနဲ့ ကျတော့ သဟဇာတ မဖြစ်တော့ဘူး။ အမေနဲ့ ပါ ကျွန်တော့်ကြောင့် ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာတယ်။

အဖေက မနက်ဆိုရင် စစ်တပ်က လာလာကြိုတဲ့ ကားတစ်စီး ရှိတယ်။ ဖယ်ရီကားပေါ့။ ဘတ်စ်ကား အငယ်စားကားမျိုး။ ရန်ကင်းက ၂၂၆ ကနေ ၂၂၉ အထိရှိတဲ့ အရာရှိတိုက်ခန်းတွေကို လာကြိုတဲ့ ကားတွေနဲ့ အလုပ်ဆင်းရတယ်။ မနက် ခုနစ်နာရီခွဲဆိုရင် အဖေတို့ အ လုပ်သွားပြီ။ ကြည်း၊ ရေ၊ လေတပ်က အရာရှိတွေ ရုံးတက်ကြတယ်။ ညနေ သုံးနာရီခွဲဆို ပြန်လာကြပြီ။

ကျွန်တော်လူပျိုပေါက်ဖြစ်ချိန်မှာ တော်တော်ဆိုးနေပြီ။ အဖေက အချိန်အတိအကျ စာကျက်ခိုင်းတယ်။ ကစားချိန်ဆိုလည်း ညနေ ငါးနာရီ

ထက် နောက်မကျဘဲ အိမ်ပေါ်တက်၊ တစ်ခါတလေ မိသားစုလိုက် လမ်း
လျှောက်ထွက်မယ်။ ဒါက အဖေ ချမှတ်ထားတဲ့ မူ။ ရန်ကင်းမှာ နေစဉ်
ကာလက အဖေနဲ့ နေနေတုန်း ကျွန်တော် တို့ လိုက်နာရတဲ့ စည်းကမ်း
တွေ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ဆိုးတာပဲ။ အဖေနဲ့ အဆင်မပြေဘူး။ တက
ယ့်တော့ အဖေဘဝကလည်း တော်တော်ကြမ်းတာ။ အဖေက လယ်သ
မားကြီးရဲ့ သား။ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ကော့မှူး၊ ကျူ တောချောင်ဆိုတဲ့ ဒေသ။
ပျော်ဘွယ်ကြီး၊ ပျော်ဘွယ်လေးဘက်က ဆက်သွားရတဲ့ ပင်လယ်နဲ့ နီး
တဲ့ ရွာဘက်က အဖေ လာရတာ။ လယ်သမား သားသမီးပေါ့။ အဖေတို့
က ညီအစ်ကိုချည်းပဲ (၇)ယောက် ရှိတယ်။ အဖေက တတိယမြောက်
သား။

အမေ့ဇာတိက ပဲခူး ကဝန်ယံက။ အမေ့ရဲ့ အဖေက ပညာတတ်တ
ယ်။ အဲဒီခေတ်ကတည်းက ရန်ကုန်မှာ တက်နေတယ်။
မျိုးချစ်စိတ်လည်း ရှိတယ်။ နိုင်ငံရေးဘက်မှာ လည်း စိတ်ဝင်စားတယ်။
အမေ ငယ်ငယ်က တည်းက ရန်ကုန်က ရေကျော်ဘက်မှာ နေတယ်။

အဖေ့ရဲ့ အဖေ ကျွန်တော့်အဘိုးဟာ ရန်ကုန်ကိုလာတဲ့ အခါ ဘားမ
င်းသတင်းစာတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးဘချစ် တင် ဆိုတဲ့ သူနဲ့ ဆွေမကင်းမျိုးမက
င်းမို့ အဲဒီကို ဝင်ထွက်သွားလာတတ်တယ်။

အဖေ့ရဲ့ အဖေက သူ့သားသမီးတွေကို လယ်လုပ်ပြီး ဘဝမဆုံးစေချ
င်ဘူး။ လူကတော့ လယ်သမား။ သျှောင်ထုံးကြီးနဲ့ နေတာ။ နာမည်က
ဦးသောင်းဖေတဲ့ ။ သားသမီးအကြီးတွေကို ရန်ကုန်ပို့တယ်။ ပညာသင်
ခိုင်းတယ်။ ရေကျော်ရပ်ကွက်ထဲမှာ အိမ်ကြီးလမ်းဆိုတာရှိတယ်။ အဲဒီ
လမ်းထဲက ရှေးတုန်းက နှစ်ထပ်အိမ်ကြီး တစ်လုံးနဲ့ အဖေ့ဆွေမျိုး ကြီး
ဒေါ်ကြီးတွေဆီမှာ ပို့ထားတယ်။ အဖေရယ်၊ သူ့အထက်က အစ်ကိုကြီး

တစ် ယောက်ရယ်၊ နောက်တစ်ယောက်ရယ် ကျောင်းနေကြတာ။ အမေ
ကလည်း ကဝဘက်ကနေ ရန်ကုန် လာနေ တယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ တွေ့ကြတာ
။ အမေ့ အဖေက မော်တော်ကားကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ ဆံပင်ညှ
ပ်ဆိုင် ဖွင့် တယ်။ ကျွန်တော့်အဘွားက မုန့်ကြိတ်ဆုံ ထောင်တယ်။ အ
ဖေနဲ့ အမေက အဲဒီမှာ တွေ့ကြတာ။ အသက်ကတော့ အဖေက နှစ်နှစ်
လောက် ကြီးတယ်။ ဖူးစာ ဆုံခဲ့ကြတယ်ပေါ့ဗျာ။

ကလေးကုန်သည် ဘဝ

ကျွန်တော် ရန်ကင်းမှာ ကျောင်းတက်ခဲ့တဲ့ ကာလတုန်းက
တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ကျောင်းသားဟောင်းကြီး ဖြစ်လာတယ်။ ဆရာမြသန်း
စံတို့ နဲ့ ဆိုရင် စီနီယာ၊ ဂျူနီယာပဲ။ နှစ်နှစ်လောက်တော့ သူက ကြီးတ
ယ်။ တေးရေး နိုင်မြန်မာနဲ့ မှ ကျွန်တော်က ရွယ်တူ။ အခု ‘မဇ္ဈိမလှိုင်း’ ဂီ
တအဖွဲ့က အကယ်ဒမီဇော်မျိုးထွဋ်ကြီးနဲ့ ကျောင်းနေ ဘက်။ သူက ရန်
ကင်း အ.လ.က(၂)မှာ အလယ်တန်းတက်ရင်း မန္တလေးလားမသိ
ပြောင်းသွားခဲ့တာ။ ဇော်မျိုးထွဋ်နဲ့ ကျွန်တော်က အတန်းထဲမှာ ရန်ကုန်
သားနဲ့ မန္တလေးသူ သီချင်းကို အတူဆိုခဲ့ကြတာ။ ရန်ကင်း တိုက်လေး
လုံးမှာ အတူနေခဲ့ဖူးတာ ကျွန်တော့်အမှတ်တရတွေပါပဲ။ အဲဒီကာလမှာ
အဖေက သိပ္ပံနည်းကျ ဗုဒ္ဓ အဘိဓမ္မာစာအုပ်ကို ရေးနေပြီ။ ပိုင်အမ်ဘီ
အေကဖိတ်လို့ တရားပွဲမှာ ဟောပြောပွဲ တက်ဟောပေးတယ်။ ရာမာ က
ရစ်ရှနာခန်းမမှာ ဟောတယ်။ အဖေ့ကိုယ်ပိုင်နံပါတ်က ဘီစီ ၉၀၀၀
ကျော်။ ဂဏန်းလေးလုံးပဲ ရှိတယ်။ အဖေ နေရတဲ့ ရန်ကင်းတိုက်တန်း
က ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းရဲ့ သား ကိုငွေစိုးရတဲ့ တိုက်တန်းနဲ့ တစ်တန်းတည်း
။ ပိုက်လော့ တို့ ၊ ကြည်း-ရေ-လေ အရာရှိတို့ နေရတဲ့ တိုက်တန်းတွေ။

တိုက်တန်းတစ်ခုနဲ့ တစ်ခုကြားမှာ ကွက်လပ်တွေ ရှိတယ်။ မီးတားကွင်း လုပ်ပေးထားတယ်။ ကစားကွင်းတွေရှိတယ်။

အဖေက အဲဒီမှာ နေနေရင်း အမေနဲ့ အဆင်မပြေကြဘူး။ စကားများ ကြတယ်။ အဓိကက ကျွန်တော့် ကြောင့် ပဲ။ အဖေက စည်းကမ်းကြီးပြီး ပညာတတ်စေချင်တယ်။ ကျွန်တော်က လူပျိုပေါက်မှာ စာမေးပွဲ တဘုန်း ဘုန်းကျတော့ အဖေက ရိုက်တယ်။ အမေက အဲဒါကို မကြိုက် ဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ရိုက်လွန်းတော့ စကားများ ရန်ဖြစ်ကြတယ်။ ကျွန် တော်ကလည်း ကျွန်တော်ပဲ။ အဖေ စည်းကမ်းကြီးလွန်းတော့ အိမ်ကို သူငယ်ချင်းတောင် မခေါ်ရဲဘူး။ အဖေ မရှိတဲ့ အချိန်မှ ခေါ်ရဲတယ်။ စာ မေးပွဲလည်း ကျတယ်။ အိမ်မှာ အဖေနဲ့ က အဆင်မပြေတော့ အမေရဲ့ အဖေ(ကျွန်တော့်အဘိုး)က ကျွန်တော့်ကို လှမ်းခေါ်တယ်။ ပုဇွန်တောင်၊ တောင်လုံးပြန်မှာ သူတို့ နဲ့ လာနေပြီး ကျောင်းတက်ခိုင်းတယ်။ ဦးလေး လည်း ရှိတယ်။ အဘိုးနဲ့ ဦးလေးက အင်္ဂလိပ်စာ သင်ပေးတယ်။ ကျွန် တော်ငယ်ငယ်တုန်းက အင်္ဂလိပ်စာ အားကောင်းတယ်။ ရှစ်တန်းကို ဒု တိယနှစ်မှာ အောင်သွားတယ်။ ရှစ် တန်းပထမနှစ် ကျတုန်းက တော် တော်စိတ်ညစ်တာ။ အဖေနဲ့ ပြဿနာတက်ရတော့မှာ သိနေတယ်။ အင်းလျား ကန်သွားပြီး သစ်ပင်ပေါ်က ခုန်ချဖို့ တောင် စိတ်ကူးနေတာ။ ကျွန်တော် ဘောလုံးပန်းပင် အမြင့်ကြီးပေါ်ကို တက်သွားတယ်။ ခုန်ချ သေမယ်ဆိုပြီး။ အဲဒီလောက်ကို စိတ်ညစ်ခဲ့တာ။ အဲဒီတုန်းက မြကျွန်း သာတို့ ဘာတို့ မရှိသေးဘူး။ အင်းလျားထဲဝင်ဖို့ ဝင်ခွင့်လက်မှတ်မလို ဘူး။

အဲဒီခေတ်ကာလက ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ကလည်း အရမ်းကို နုနယ် လွန်းတယ်။ ဘာက ဘယ်လို၊ ဘယ် လိုဖြစ်ရင် ဘယ်လိုဆိုတာ ကျိုးကြောင်းဆီလျော်အောင် မတွေးတတ်သေးဘူး။ အတွေးအခေါ်ပိုင်း

မှာ မရင့် ကျက်သေးဘူး။ အဖေကွယ်ရာမှာ ဆို လေးခွပစ်မယ်၊ ငါးမျှားမယ်၊ လျှောက်လစ်မယ်။ ဒါမျိုးတွေလုပ်တာ။ လူငယ်ဘဝကို အဲဒီလိုဖြတ်သန်းတာ။ ပေါင်းတာ သင်းတာတော့ ဗိုလ်မှူးကြီးတွေရဲ့ သားသမီးတွေရှိတယ်။ ဗိုလ်မှူးကြီးမြသိန်းဆိုရင် သားသမီးလေးယောက်ရှိတယ်။ သူကိုယ်တိုင်ကလည်း စာအုပ်တွေ ရေးတယ်။ သူ့ သားသမီးထဲမှာ မြပုလဲခင်ဆိုတဲ့ စာရေးဆရာမ ပါတယ်။ နောက် မြသန္တာ ဆိုတာလည်း စာရေးဆရာမ ဖြစ် လာတယ်။ ပြီးတော့ ဗလနဲ့ သုတဆိုတဲ့ သားသမီးလေးယောက်။ ကျွန်တော်နဲ့ ဗလက ရွယ်တူတွေ။ ဗိုလ်မှူး ကြီး မြသိန်းကိုယ်တိုင်ကလည်း နိုင်ငံရေးစာအုပ်တွေ ရေးတယ်။ ‘အာရပ်ခေါင်းဆောင်ကြီး နာဆာ’၊ ‘နံနက် ခင်းကို စိုးမိုးသူ’ အဲဒီစာအုပ်တွေ ရေးတယ်။ နောက် ၈၈ မှာ သတင်းစာတိုက်မှာ ဝင်လုပ်ရာက အနားယူတယ်။ မြဝတီမဂ္ဂဇင်းမှာ လည်း လုပ်တယ်။ သူ့သား ဗလနဲ့ ပေါင်းဖြစ်တယ်။ သူတို့ က ကိုလင်းရောင်တင်နဲ့ လည်း အမျိုး တော်ကြတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ လည်း ခင်သွားတယ်။ သူတို့ က ပထမထပ်မှာ နေတာ။

ကျွန်တော်တဖြည်းဖြည်းဆိုးလာချိန်မှာ အဖေကလည်း အလုပ်ထဲမှ ပညာကွာဟမှု ပြဿနာတက်လာ တယ်။ အလုပ်ထဲမှာ အဖေက သူတတ်ထားတဲ့ ပညာနဲ့ တွေးခေါ်စဉ်းစား သုံးသပ်တဲ့ အခါ သဟဇာတ မဖြစ်တာတွေ ဆက်တိုက်ကြုံလာရတယ်။ အဆင်မပြေကြဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ မြင်တာ၊ တွေ့တာတွေ ဟလာတယ်။ ခြားနားလာတယ်။

အများက အလုပ်ဆင်းမယ်၊ လစာယူမယ်၊ ဘဝကို ထိုက်သင့်တဲ့ အဆင့်အတန်းတွေနဲ့ ဖြတ်သန်းမယ် ဆိုတာတွေနဲ့ အဖေရဲ့ အမြင်တွေက ကွာဟလာတယ်။ အဖေဆွေးနွေးဖက်တွေက ဦးချစ်လှိုင်တို့ ဦးမေအောင်တို့ ၊ ဦးခင်မောင်ကြည်တို့ ။ ပြီးတော့ အယူအဆတူ၊ အတွေးအခေါ်တူတဲ့ တပ်ရင်းမှူး၊ တပ်မမှူးတွေ ရှိတယ်။ သူ တို့ နဲ့ ပြောတယ်။ အဖေ သ

င်ပြပေးရတဲ့ နိုင်ငံရေး သိပ္ပံပညာရပ်ကို လာတက်ကြတဲ့ သူတွေထဲမှာ တပ်မတော်က လူကြီးတချို့ အပါအဝင် အခြားတိုင်းမှူး၊ တပ်မမှူးတွေကို ယောက်လမ်း(အခု အလံပြဘုရားလမ်း) စစ်ရုံးချုပ် ထဲမှာ အကျိုးအကြောင်းတွေ၊ မူဝါဒဆိုင်ရာတွေ၊ ကမ္ဘာ့အမြင်တွေ သင်ပေးရင်းနဲ့ တစ်ဖက်မှာ အဖေက ဘာသာ ရေးပိုင်းကို လုပ်နေပြီ။ လိုက်စားနေပြီ။ အဖေ လုပ်ရတာက တပ်မှာ ဆိုတော့ စာချုပ်ရှိတယ်။ ဘယ်နှနှစ်ပြည့်မှ ထွက်ရမယ်။ ဆေးပင်စင်ယူရင် ဘယ်နှနှစ်ပြည့်မှ ယူရမယ်ဆိုတဲ့ စာချုပ်တွေရှိတယ်။ အဖေ ဆေးပင်စင်ယူ တော့မယ်ဆိုတော့ ဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်ပြီ။ ယူလို့ ရပြီ။ တပ်ကတော့ အဖေ့ကို ထပ်လုပ်ပါဦးလို့ တားတယ်။ အဖေက မလုပ်ချင်တော့ဘူး။ ဆေးပင်စင်နဲ့ ထွက်တယ်။

တစ်ဖက်မှာ လည်း မိသားစုကိစ္စမှာ ကျွန်တော်နဲ့ က ပြဿနာဖြစ်နေပြီ။ တစ်ရက်ကျတော့ အဖေက ကျွန်တော့်ကို အခန်းတံခါးပိတ်ပြီး ရိုက်နေတုန်း ကျွန်တော်က တံခါးဖွင့်ပြီး ထွက်ပြေးတယ်။ လှေကားထစ်ကနေပြီး အဖေ့ကို အော်တယ်။ အမေကလည်း အဖေ့ကို ဝင်တားရင်း အဖေနဲ့ အမေ ဆက်ပြီး ရန်ဖြစ်ကြရော။ အဲဒီနေ့က အမေက မနေတော့ဘူးဆိုပြီး ရန်ကင်းကနေ အဘိုးရှိတဲ့ ပုဇွန်တောင်ကို ဆင်းသွားတယ်။ ကျွန်တော် နဲ့ ညီမလေးလည်း ပါသွားတယ်။ အဖေ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ခဲ့တာပေါ့။

အဘိုးက အဲဒီအချိန်မှာ ၃၇လမ်းက အခန်းလေးတစ်ခန်းမှာ ငှားပြီး မိုင်းလစ်ကြိုးလုပ်ငန်း လုပ်နေပြီ။ ကားမိုင်းလစ်ကြိုးတွေ ပြင်တဲ့ ၊ တပ်တဲ့ လုပ်ငန်း။ သုံးဘီးကားတွေမှာ မီတာကြိုးနဲ့ ပြားငါးဆယ်ကစပြီး ပြားခြောက်ဆယ်၊ ခုနစ်ဆယ် စသည် ဖြင့် မီတာနဲ့ တက်တယ်။ မီတာကြိုးတို့ လီဗာကြိုးတို့ ပြင်တဲ့ လုပ်ငန်းပေါ့။ အဲဒီ ကာလတုန်းက ဖယ်မလီယာတို့ ဘောက်စ်ကွန်းတို့ ဝင်နေပြီ။ မိုင်းလစ်တွေ မီတာကြိုးတွေက

ကြိုးစနစ်တွေနဲ့ လာတာ။ ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ဘာသာ ကျောင်းသွား
။ ကျောင်းပိတ်ရင် အဘိုးကို ကူလုပ်ပေးရင် အဘိုး အလုပ်တွေ
သင်နေပြီ။ သိစပြု လာပြီ။

အဖေက တစ်ယောက်တည်း နေတယ်။ ပင်စင်တင်တယ်။ ပင်စင်ရ
လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အဖေနဲ့ အမေက တရားရုံးရောက်တဲ့ အထိ ဖြ
စ်ကုန်ရော။ မိသားစု ဖရှိဖရဲ ဖြစ်ကုန်တယ်။ အသိုက်အမြုံတစ်ခု ပျက်စီး
တာပါပဲ။ အဖေက အမေ့ကို ပြန်ခေါ်လို့ မရတော့ တစ်ဖက်က ဆွေမျိုး
သားချင်းတွေ ဝင်ထွက်သွားလာရင်း အမျိုး သမီးဇာတ်လမ်းတွေ ဘာ
တွေလည်း ပါချင် ပါလာနိုင်တာပေါ့။ ဒါတွေ အမေကလည်း ကြားတယ်
။ အဖေက တစ်ယောက်တည်းနေတော့ ခင်မင်တဲ့ အမျိုးသမီးမိတ်ဆွေ
တွေ ဝင်ထွက်သွားလာ ချက်ပြုတ်ပေးတာမျိုးတွေ ရှိလာနိုင်တာပေါ့။ မှ
တ်မှတ်ရရဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ မိသားစုဟာ ၁၉၇၄ မှာ ပြိုကွဲသွားရတ
ယ်။

အဖေကလည်း ပင်စင်ယူပြီဆိုတော့ တိုက်ခန်းကို ပြန်အပ်လိုက်တ
ယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖေ့ပညာနဲ့ အဖေ့ အကြောင်းကို သိတဲ့ အစိုးရအသိုင်းအ
ဝိုင်းက တခြားမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးပါဆိုပြီး ပြန်ဆွဲထားတယ်။
အဲသည် အချိန်က ဗိုလ်မှူးကြီးကိုကို ကိုင်တဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတားဆီးနှိမ်
နင်းရေးဌာနဆိုတာ ရှိတယ်။ ရဲမင်း ကြီးက ဦးစိန်လှဦးတို့ ရဲ့ မင်းကြီး
ရှားကိုးတို့ ရှိတယ်တဲ့ ။ အဖေ့ကို ယစ်မျိုးဌာန အထူးအရာရှိ ရာထူးနဲ့ မူး
ယစ် ဆေးဝါးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ကိစ္စတွေမှာ လုပ်ပေးဖို့ ခေါ်တယ်။ သုဝဏ္ဏ
ဘက်မှာ တိုက်ခန်းတစ်ခန်းပေးတယ်။ နေတော့ သုဝဏ္ဏ ဘော်စင်လမ်း
မှာ နေရတယ်။ အမျိုးသမီးမိတ်ဆွေတစ်ယောက်ကလည်း အဖေ့ကို ဝေ
ယျာဝစ္စပြုစုပေး ရင်း နေနေတယ် ကြားရတာပါပဲ။ အမေနဲ့ ကလည်း
ကွာဟယ် ရှင်းဟယ် ဖြစ်ပြီးပြီ။ ကျွန်တော်ကလည်း အဖေ့ ကို တွေ့ဖို့ စိ

တိ မပါဘူး။ သွားလည်း မတွေ့ဘူး။ အဘိုးကို ကူလုပ်ပေးရင်း နေနေလိုက်တယ်။ အမေကတော့ ရှိတဲ့ ပိုက်ဆံလေးနဲ့ သိမ်ကြီးဈေးမှာ အလှကုန်ဆိုင်ဖွင့်သေးတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အပေါင်းအသင်းတွေနဲ့ ပဲ အချိန်ကုန်တာ ပိုများ လာတယ်။ တေးရေး နိုင်မြန်မာဖြစ်လာမယ့် သူငယ်ချင်း၊ ဇော်ထွဋ်ခိုင်ဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်း (အဲဒီသူငယ်ချင်းက အခု အမေရိကားမှာ)၊ ကာတွန်းလိုင်းမှာ ဗျူးဖြစ်လာမယ့် ကျော်ဝင်းဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်း၊ ညီညီ၊ မောင်အေး၊ အောင်ဝင်း၊ ညဏ်ကြယ်၊ စက်ဝင်း၊ မောင်မောင်လွင်၊ အေးကျော်၊ မြင့်ဝင်း အစရှိတဲ့ အပေါင်း အသင်းတွေအပြင် တခြားအပေါင်းအသင်းစုံနဲ့ ပေါင်းရင်း ရန်ကင်းဘက်မှာ လည်း အချိန်ကုန်၊ အဘိုးဆိုင်မှာ လည်း တစ်ခါတလေ ကူလုပ်လိုက်နဲ့ နေပေါ့ဗျာ။ ပညာရေးကတော့ ဝေးသထက် ဝေးဝေးလာ တယ်။

ရန်ကင်းမှာ နေတဲ့ ရက်တွေဆို ပုဇွန်တောင်ကို ပြန်လာတဲ့ အချိန်က မနက် လေးနာရီ။ ပုဇွန်တောင်ကနေ ရန်ကင်းကိုပြန်ထွက်ချိန်က နေ့လယ် ဆယ့်တစ်နာရီ။ အိမ်မှာ စားသောက်ပြီး ထွက်တာပဲ။ ကျွန်တော် ဆယ် တန်းရောက်တဲ့ နှစ်မှာ နိုင်မြန်မာက သီချင်းစရေးပြီ။ နောက် မဇ္ဈိမလှိုင်းက ကိုဇော်မျိုးထွဋ်တို့ နဲ့ တွဲမိနေပြီ။ သူ က စန္ဒရားလှထွဋ်ရဲ့ သား။ အဲဒီတုန်းကတော့ လိဒ်ဇော်မျိုးထွဋ်ဆိုပြီး မဖြစ်သေးဘူး။ ကျောင်းမှာ သူနဲ့ ကျွန် တော် တွဲပြီးဆိုဖြစ်တဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။ ရန်ကုန်သားနဲ့ မန္တလေးသူ သီချင်း။ ကျွန်တော်က မန္တလေးသူ နေရာက ဆိုရတာ။ ကျွန်တော်တို့ ခေတ်တုန်းက ကျပန်းစကားပြောပြိုင်တာတို့ ၊ တိရစ္ဆာန်ရုံသွားတာတို့ ကလည်း ခေတ်စားတယ်ဗျ။ ကျွန်တော်လျှောက်လည်ဖြစ်တဲ့ နေရာတွေပေါ့။

နိုင်မြန်မာဖြစ်လာမယ့် နိုင်ဦးမြင့်နဲ့ တွဲတယ်။ ဗျူးဖြစ်လာမယ့် ကျော်ဝင်းတို့ နဲ့ ပေါင်းတယ်။ သူက သန္တာရောင်စာပေဆိုပြီး စာအုပ်အငှားဆို

င်လေး ဖွင့်ထားတယ်။ နောက်တော့ သန္တာရောင်စာပေဆိုပြီး စာအုပ် အ
ငှားဆိုင်လေးဖွင့်ထားတယ်။ နောက်တော့ သန္တာရောင်စာပေ အနုပညာ
ဆက်ဆံရေးဆိုပြီး ကျွန်တော်က နာမည်ထပ်ဖြည့်ပေးလိုက်တယ်။ စာအု
ပ်ဆိုင်က တော်တော်ငှားရတယ်။ တစ်နေ့ကို လူတစ်ရာကျော် ငှားရ တ
ယ်။ ငှားခကတော့ တစ်အုပ်မှ တစ်ရက် ငါးမူး၊ တစ်ကျပ်ပဲ ရှိတယ်။ ကျွ
န်တော် အဲဒီမှာ ကျင်လည်ရင်း ကဗျာ ဆရာဖြစ်လာမယ့် ဝသုန်မောင်မာ
နဲ့ လည်း ပေါင်းမိတယ်။ ကဗျာတွေ၊ စာတွေ ရေးဖြစ်လာသလို စာစုံလ
ည်း ဖတ်ဖြစ်လာတယ်(ပြင်ပစာပေတွေပေါ့ဗျာ)။ အပေါင်းအသင်းလည်း
ပိုစုံလာတယ်။ စိန့်မိုက်ကယ်ထွက်တွေ ပေါ့။ အဲဒီခေတ်ကာလက ရန်ကု
န်မြို့မှာ ရန်ကင်းနယ်မြေဟာ တကယ့်လူငယ်သဘာဝထဲမှာ အလွတ်လ
ပ်ဆုံးပဲ။ ရန်ကင်းက သိပ်နာမည်ကြီးတဲ့ ကာလပေါ့။ အင်းလျားကန်က
လည်း ရှိတယ်ဗျာ။ ဘာပျော်ဖို့ ကောင်းသလဲ မမေး နဲ့ ။ ကျွန်တော်လည်း
လုပ်ချင်တာတွေ လျှောက်လုပ်နေတာပဲ။

ကိုးတန်း ဒုတိယနှစ်မှာ ကျွန်တော် ရန်ကင်း အထက(၁)မှာ တက်
နေတုန်း အဖေနဲ့ အမေ လုံးဝ ကွဲ သွားတယ်။ အဲဒီကာလမှာ အဖေ
နိုင်ငံခြားကိုထွက်ဖို့ လုပ်နေပြီ။ မူးယစ်ဌာနမှာ ဆက်မလုပ်တော့ဘဲ ရ
နောင်း ဘက်ကို သွားတယ်။ ဆယ့်လေးရက် အလည်အပတ် သွားမယ်
ဆိုပြီး ကူးသွားတာ အနှစ်နှစ်ဆယ်ကြာသွား တယ် ဆိုပါတော့ဗျာ။ ကျွန်
တော် ကိုးတန်းကျတဲ့ နှစ်ပေါ့။ ကျွန်တော်က နေတော့ ပုဇွန်တောင်၊
ကျောင်းတက် တော့ ရန်ကင်းမှာ တက်တယ်။

ကျွန်တော် ဆယ့်ကိုးနှစ်သားလောက်မှာ ရန်ကင်းက သူငယ်ချင်း
တွေနဲ့ ပေါင်းပြီး နယ်စပ်ဘက်ကို စီး ပွားရေးလုပ်ကြမယ်ဆိုပြီး
စလုပ်ကြတယ်။ ဘဲမွေးတို့ ၊ ဘုံမရာဇာမြစ်တို့ သယ်ပြီး ရောင်းရင်မြတ်
တယ်။ ယိုးဒယားဘက်ကို သွားရောင်းမယ်ဆိုပြီး လုပ်ကြတာ။ အကြား

နဲ့ ဖြစ်နေကြတာ။ အဲဒီလိုနဲ့ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တိုင် ပင်ပြီး ယိုးဒယားကို သွားကြတယ်။ အောက်လမ်းပေါ့။ မော်လမြိုင်ကိုသွား၊ အဲဒီကနေ နှစ်ထပ် သင်္ဘောစီး၊ ကော့ဘိန်း၊ ကော့ပေါက်၊ သံလယ်၊ ဂျိုင်း အစရှိတဲ့ ရွာတွေ ဖြတ်ပြီး သံလွင်မြစ်တစ်လျှောက် ကျုံ့ဒိုးကနေ ကော့ကရိတ်ဘက်ကိုသွား။ ဟိုဘက်ကို လမ်းဆက်လျှောက်ရင်း ယိုးဒယားနယ်စပ်ကို ရောက်တဲ့ ခရီး။ အဲဒီလို သွားကြတာ။ အလုပ်လုပ်မယ် ဆိုပြီး သွားတာ။

နောက်တစ်ခေါက်ကျတော့ အမေက ပုဇွန်တောင်ရပ်ကွက်ထဲမှာ ရှိတဲ့ ကျောက်ကုန်သည် တွေနဲ့ ထည့် ပေးတယ်။ ကျွန်တော်က အမေနဲ့ ရေးမြို့ကို လိုက်ဖူးတယ်။ ကက်ဆက်တစ်လုံးကို စိန်ဂျန်းဈေးမှာ (အခု အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံကြီး ဆောက်ထားတဲ့ နေရာ)ပြန်သွင်းရင် ၇၅၀/- ရတဲ့ ခေတ်။ မှောင်ခိုခေတ်ပေါ့။ အင်တာနေရှင်နယ်ကက်ဆက်တွေ စပေါ်တဲ့ အချိန်ပေါ့။ မနက်လေးနာရီလောက်မှာ ဈေးဖွင့်ရင် သွင်းရတာ။ မှောင်ခိုပစ္စည်းသွင်းတဲ့ အချိန်။ ကျွန်တော် အဲဒါတွေလုပ်ဖူးတယ်။ အဲဒီမှာ အမေက ကျွန်တော့်ကို အရင်းအနှီး ထုတ်ပေးပြီး ယိုးဒယားကုန်သည် တွေနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်တာ။ ကျောက်စိမ်းတုံးလေးတွေ သယ်သွားတယ်။ ကိုမောင်ဟုတ်ဆိုတဲ့ ကျောက်ကုန်သည် က ခေါ်သွားတာ။ ရန်ကုန်ကနေ သထုံ၊ သထုံကနေ တောလမ်းအတိုင်း ယိုးဒယားနယ်စပ်ကို သွားရတယ်။ နတ်စင်တစ်ရာတို့ တိုင်တစ်ရာတို့ ဘက်က သွားတာ။ သုံးလေးရက် သွား ရတာဗျ။ အဖွဲ့လိုက်ကြီး သွားကြတာ။ သံလွင်မြစ်ကို နှစ်ယောက်စီ တံငါလှေကလေးနဲ့ ကူးတော့ ကျွန်တော့်မှ လန့်နေတယ်။ အဖွဲ့ထဲမှာ ပတ္တမြားကုန်သည် လည်း ပါတယ်။ ကိုစန်းထွေးက ပတ္တမြားကိုင်တာ။ သူက အဖွဲ့မှာ ခေါင်းဆောင်ပဲ။ ပတ္တမြားကလပ် အချိန်တော်တော်များများ ပါလာ တယ်။ ကျွန်တော်တို့ အဖွဲ့က

လေးယောက်။ တခြားအုပ်စုတွေလည်း ပါတယ်။ မယ်တန်၊ မယ်သလေ၊
မဲသဝေါဒေသ တောလမ်းတွေကနေ မဲဆောက်မြို့ကို သွားရတာ။ လမ်း
က ဂိတ်တွေက ကရင်ဂိတ်တွေချည်းပဲ။ စစ်တပ်ဂိတ်ဆိုရင်
ရှောင်ကွင်းပြီး သွားကြတယ်။

စစ်တပ်ဂိတ်တွေ ဖြတ်မယ်ဆိုရင် မိန်းမတစ်ယောက်က
လက်ဖက်ခြောက်တို့ ကွမ်းရွက်၊ ကွမ်းသီး၊ ငှက် ပျောသီး အစရှိတာတွေ
ထည့်ထားတဲ့ တောဈေးခြင်းတောင်းတွေနဲ့ အတူ မြင်းလှည်းလေးနဲ့ ဖြ
တ်တယ်။ ယောက်ျားတွေက တောထဲကနေ ရှောင်ပြီးသွား။ ဟိုဘက်
ရောက်မှ ပြန်ဆုံပြီးသွားကြတာ။ ကျွန်တော် တစ် ခေါက်လိုက်ဖြစ်တာ ခု
နစ်လကြာသွားတယ်။ မဲဆောက်မြို့အနီး မယ်တော်ဆိုတဲ့ နေရာက ဒေါ်
စနေအိမ်မှာ တည်းကြတာ။ အကြာဆုံးအခေါက်က ပတ္တမြားပွင့်ကော
က်ကြီးတဲ့ ပါတဲ့ အခေါက်ပဲ။ ကိုစန်းထွေးရဲ့ ပစ္စည်းတွေ ချည်းပဲ။ တော်
တော်နဲ့ အရောင်းအဝယ်မတည့်ဘူး။ ဈေးကလည်း တော်တော်ကြီးလို့
နေမယ်။ တည်းတဲ့ အိမ်က ဒေါ်စနေကြီးကလည်း ကျောက်မထွက်မချင်း
ကျွေးထားတာပဲ။ အရောင်းအဝယ် စပ်ပေးတယ်။ ကျွန်တော်
ဘိန်းစရှူဖြစ်တာ အဲဒီကနေ စတာပဲဗျာ။

ဒေါ်စနေမှာ က မြေးနှစ်ယောက် ရှိတယ်။ ခုနစ်နှစ်၊ ရှစ်နှစ်လောက်
ရှိတဲ့ မြေးတွေပါ။ ဒေါ်စနေက မြန်မာ ပြည်ကလာတဲ့ ကျောက်ကုန်သည်
တွေကို နေစရာ ပေးထားတယ်။ ထမင်းကျွေးတယ်။ ပစ္စည်းကို စပ်ပေး
တယ်။ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်တဲ့ အခါ သူ့ကို အချိုးကျပေးရတယ်။ ကျွန်
တော်က သူ့မြေးတွေဆီကနေ ယိုးဒယားစာ တွေသင်၊ စကားပြောတာ
သင်ပေါ့ဗျာ။ ဖဲရိုက်တာလည်း သင်ပေါ့လေ။ တစ်နေ့ကျတော့ အဖွဲ့ထဲက
လူတစ် ယောက်က စီးကရက်ထဲမှာ ဘိန်းဖြူထည့်ပြီး ကျွန်တော့်ကို တို
က်ရော။ ကျွန်တော်က မသိဘူး။ စီးကရက်ပဲ ထင်ပြီး ထိုင်ဖွာနေလိုက်

တာ။ ညနေ သုံးနာရီလောက်က သောက်လိုက်တာ နောက်တစ်နေ့ မနက် ဆယ့် တစ်နာရီလောက်မှ နိုးတယ်။ အောက်ထပ်မှာ ရေခဲသေတ္တာရှိတယ်။ အချိုရည်ဘူးတွေ ထည့်ထားတာ။ အဲဒါ တွေသောက်ပြီး စီးကရက်ခဲလိုက်တာ။ သောက်နေရင်းနဲ့ ဘိန်းဖြူထည့်ထားတာ သိလိုက်တယ်။ အစိမ်းဆိုတော့ သောက်ပြီး ညရှစ်နာရီလောက်မှာ စားသမျှ ဝေါခနဲ အန်တော့တာပဲ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် အိပ်လိုက်တာ နောက်နေ့ နေ့လယ်ကျမှ နိုးတော့တယ်။ အဲဒါ ဘိန်းစရှူမိတဲ့ အဖြစ်မှန်ပဲ။

ကျွန်တော်ပါတဲ့ ပစ္စည်းက ရောင်းပြီးပြီ။ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ပစ္စည်းက ခုနစ်လကြာနေပြီ။ မယ်တော် ရပ်ကွက်မှာ သောင်တင်နေတာ။ ပြီးမှ ပြန်ရောက်လာကြတာ။ အဲဒါက တစ်ခေါက်။

နောက်တစ်ခေါက်က စာရေးဆရာ သံဒိုင်ဗိုလ်ရဲ့ သားနဲ့ အလုပ်သွားလုပ်ကြတာ။ သူကလည်း ရန်ကင်း မှာ ပဲ နေတာ။ မင်းညွန့်ဦးတဲ့ ။ နှစ်ယောက်တည်း ယိုးဒယားကိုသွားကြတာ။ ပထမဆုံး သွားဖူးတဲ့ မော်လမြိုင် လမ်းကြောင်းကနေ သွားမယ်ဆိုပြီး ထွက်လာကြတာ။ အဲသည် မှာ ပေါ်တာဆွဲတယ် ဆိုတာလည်း ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ရဖူးတယ်။ မပြောချင်ပါဘူး။ အဓမ္မအမှုတွေအကြောင်း ကော့ကရိတ်ကနေ ဖလူးစခန်းကို ရောက်တယ်။ ယိုးဒယားထဲ ရောက်တော့ မွေးမြူရေးခြံထဲမှာ အလုပ်ရတယ်။ ဆိတ်ခြံမှာ လုပ်တယ်။ မနက်ဆိုရင် ကုလား တစ်ယောက်က ဆိတ်တစ်ကောင်ဆွဲ လာပြီး အသားပေါ်တယ်ဗျ။ အနီးအနားက ရွာတွေကို လိုက်ပို့ကြတယ်။ ရေလည်း ထမ်းရတယ်။ သောင်ရင်းမြစ်ကမ်းနဖူးမှာ ဆိုတော့ မြစ်ရေကို ထမ်းတင်ရတာ။ ကျွန်တော်က ရေ မထမ်းနိုင်တော့ နောက်အလုပ်တစ်ခု ရှာမယ်ဆိုပြီး(တလိခုတ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ) တောင်ယာကွက်တွေ ရှင်းတဲ့ အလုပ်ဝင်လုပ်တယ်။ တောင်ယာကွက်တွေရှင်း၊ အဲဒီမှာ ပဲနေ၊ အဲဒီမှာ ပဲစား။ တံစဉ်လို သံကောက်ဓားကြီးကို

နောက်က ဝါးလုံးအရှည်နဲ့ ဆက်ပြီး တောရှင်းရတဲ့ အလုပ်ပါ။ လုပ်စမှ လက်က အရည်ကြည်ဖုတွေ ဘာတွေ ထပြီး ဆုပ်လို့ တောင် မရတော့ဘူး။ မနက်မိုးလင်းတော့ လက်က ဆုပ်လို့ မရဘူး။ အဲဒါ ထိုင်းတောင် ယာသမား ကြီးက ထမင်းပူ လက်တစ်ဆုပ်စာလောက် လက်ထဲထည့်ပေးပြီး ဖြည်းဖြည်းချင်း ဆုပ်လိုက် ဖြန့်လိုက်လုပ်ဆို လို့ လုပ်ကြည့်မှ သက်သာသွားတာ။ ခုနစ်ရက်လောက် ဆက်တိုက်လုပ်ဖြစ်တယ်။ ထမင်းကျွေးတော့ စွန်တန် ဟင်းချိုနဲ့ မုန့်ညင်းကြော် စားရတယ်။ ယိုးဒယားမနှစ်ယောက် ပါတယ်။ အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ပါတယ်။ တစ်ပတ်လောက်နေတော့ ကျွန်တော်မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ သူတို့ က ကောင်းပါတယ်။ လုပ်အားခ ရှင်းပေးတယ်။ မဲဆောက်ကားလာတော့ ကားပေါ်တင်ပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် မဲဆောက်ရောက်တော့ မင်းညွန့်ဦးနဲ့ တွေ့တယ်။ ကျွန်တော်က ရန်ကုန် ပြန်မယ်။ သူက အလုပ်လုပ်ရင်း နေခဲ့မယ်ဆိုတော့ သူ့ကိုထားပြီး ကျွန်တော့်ဘာ သာ ပြန်ချလာတာပေါ့။

ကျွန်တော်ရန်ကုန်ပြန်ရောက်တော့ သူ့မိဘတွေက သူ့သားကျန်ခဲ့တာကို စိတ်မချဘူး။ ကျွန်တော့်ကို ပြန်ခေါ်ပေးပါဆိုပြီး ခေါ်ခိုင်းပြန်ရော။ အဲဒါ သွားပြန်ခေါ်ပေးရသေးတယ်။ ဒါက ယိုးဒယားကို ငယ်ငယ်တုန်းက ကျွန်တော်ရောက်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ လမ်းကြောင်းတွေပါ။ အဲဒီကာလက လမ်းမှာ ဘာတွေ့လဲဆိုတော့ တောခိုနေတဲ့ ပြည်ချစ်တပ်မတော်ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကြီးကိုတွေ့တယ်။ လုံးဝလက်နက်ကိုင်တို့ ရဲ့ နယ်မြေတွေပဲ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးအခေါက် သွားတဲ့ အချိန်မှာ တော့ မရှိကြတော့ဘူး။ နယ်စပ်ဒေသဟာ မငြိမ်းချမ်းတဲ့ ဒေသတွေပေါ့ ဗျာ။ ကျွန်တော်လည်း ရန်ကုန် ပြန်ရောက်တော့ ညကျောင်း ပြန်တက်ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက်ခရီးရှည် ပြီးမှ တော့ လူက ပညာရေးကို ဘယ်လိုမှ စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ လူက လေသွားပြီဗျ။ သွားခဲ့ရတဲ့ စွန့်စားမှု တွေကလည်း

ရှိခဲ့ပြီဆိုတော့ စိတ်တွေက အပြင်မှာ ပဲ ရောက်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့
ယိုးဒယား သွားခဲ့ကြတုန်း က ကားတစ်တန်း၊ ရထားတစ်တန်း၊ ရေလမ်း၊
တောလမ်း အဆင့်ဆင့်ဗျ။ လမ်းမှာ ကေအိုင်ယူစခန်းတွေ ဖြတ်ရ တယ်။
မြို့မှာ ပေါ်တာဆွဲတာလည်း ခံရတယ်။ ၁၅မိုင်လောက်ခရီးကို ကားမရှိ
လို့ တစ်မြို့နဲ့ တစ်မြို့ကြား လမ်း လျှောက်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလိုနဲ့ ယိုးဒယား
မှာ အလုပ်လုပ်။ ပြန်လာ။ စာသင်ခန်းထဲ ပြန်ဝင်ဆိုတော့ လူက မငြိမ်
တော့ဘူး။

*****